

Titulació	Tipus	Curs
Logopèdia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Daniela Viviana Mieres Maldonado

Correu electrònic: daniela.mieres@uab.cat

Equip docent

Melina Aparici Aznar

Lucía López Baños

Alondra Camus Torres

Mar Formiga Ribas

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És important que l'alumnat tingui un bon domini de l'ortografia i la redacció i una bona expressió oral en la seva llengua materna. Recomanem que les estudiants segueixin el curs propedèutic: "*Comunicar amb èxit: descobreix les claus per redactar amb eficàcia en logopèdia i psicologia*" de 15 hores de durada, que s'imparteix a la facultat abans de començar el semestre.

També és important que puguin llegir en anglès.

Objectius

Aquesta assignatura de primer curs pretén donar eines als estudiants per a que assoleixin coneixements fonamentals sobre dos temes cabdals en la psicolingüística: com adquirim el llenguatge a la infància i com el processem

Quan l'estudiant acabi l'assignatura serà capaç de:

- reconèixer i descriure les principals orientacions teòriques en l'estudi de la psicolingüística i l'adquisició del llenguatge.
- enumerar els trets característics del llenguatge i les seves funcions.

- descriure les diferents fases del processament del llenguatge humà i les representacions internes associades a aquest processament.
- descriure i conèixer les etapes en les quals s'assoleixen les habilitats lingüístiques i comunicatives des de la infantesa fins a l'edat adulta.
- identificar les diferents metodologies de recollida de dades i estudi de la psicolingüística.
- relacionar el desenvolupament del llenguatge amb altres processos (cognitius i socials).
- detectar dificultats en les etapes inicials de l'adquisició del llenguatge.

Resultats d'aprenentatge

1. CM08 (Competència) Valorar les aportacions fonamentals de les produccions científiques vinculades als processos psicològics que sustenten l'adquisició i desenvolupament del llenguatge.
2. KM13 (Coneixement) Identificar els fonaments psicològics i psicolingüístics de la logopèdia.
3. KM15 (Coneixement) Descriure els diferents processos psicològics implicats en la producció i en la comprensió del discurs i relacionar-los.
4. KM16 (Coneixement) Classificar els principals processos de comunicació humana i les seves alteracions.
5. SM13 (Habilitat) Dissenyar, a partir de casos plantejats, accions per fomentar les habilitats comunicatives de la població.

Continguts

PROCESSAMENT DEL LLENGUATGE

1. Processament del llenguatge en la percepció.
 - 1.1. Comprensió del llenguatge.
 - 1.1.1. Percepció de la parla en nadons i en adults.
 - 1.1.2. Com reconeixem i emmagatzemem les paraules.
 - 1.1.3. Processament sintàctic: l'estructura del llenguatge.
 - 1.2. Llenguatge i comunicació.
 - 1.2.1. Pragmàtica del llenguatge en funcionament.
 - 1.2.2. Comprensió i producció del discurs.
2. Producció del llenguatge.
 - 2.1 Producció de la parla. Fases i errors espontanis de parla.
3. Bases Neuroanatòmiques del processament del llenguatge.
4. El llenguatge, una capacitat de domini específic?
 - 4.1. Els grans debats teòrics sobre la naturalesa cognitiva del llenguatge.

ADQUISICIÓ DEL LLENGUATGE

5. Adquisició del llenguatge.
 - 5.1 Teories sobre l'adquisició del llenguatge: innatistes; constructivistes; socio-interaccionistes.
 - 5.2 Mètodes d'estudi: metodologia observacional; paradigmes experimentals.
6. Etapes i processos d'adquisició del llenguatge.
 - 6.1 Comunicació prelingüística: l'aparició de la comunicació intencional; les habilitats de percepció de la parla dels nadons; les adaptacions de l'adult.
 - 6.2 Adquisició del lèxic: les primeres paraules; l'explosió lèxica; fenòmens evolutius en l'adquisició del significat.

6.3 Desenvolupament fonològic: conductes prelingüístiques; desenvolupament fonològic i processos de simplificació.

6.4 Procés d'adquisició morfosintàctica: la parla telegràfica; l'adquisició de la morfologia; l'oració simple; l'oració composta i les modalitats oracionals.

6.5 Desenvolupament de la pragmàtica: les habilitats conversacionals; els actes de parla.

7.El desenvolupament del llenguatge més enllà dels cinc anys: 'desenvolupaments tardans'

7.1 Desenvolupaments semàntics i pragmàtics posteriors: els significats no literals.

7.2 Desenvolupaments sintàctics posteriors: les oracions compostes; les estructures sintàctiques complexes.

7.3. Construcció del discurs.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistral amb suport TIC i debat en grup	64,5	2,58	CM08, KM13, KM15, KM16
Classes pràctiques (Laboratori)	8	0,32	CM08, SM13
Classes pràctiques (Seminari)	6	0,24	CM08, SM13
Tipus: Supervisades			
Atenció individual (presencial o virtual) als estudiants que ho sol·licitin	10,5	0,42	KM13, KM15, KM16
Participació en el fòrum i altres activitats al campus virtual	10	0,4	CM08, KM13, KM15, KM16
Tipus: Autònomes			
Cerca autònoma d'informació	20	0,8	CM08, KM13, KM15, KM16
Estudi individual de la matèria i preparació d'examens	50	2	KM13, KM15, KM16
Lectura d'articles i capítols de llibres	48	1,92	CM08, KM13, KM15, KM16

Tipus de metodologia emprada:

El professorat farà sessions de classe magistral per desenvolupar els continguts teòrics i donar directrius sobre l'estudi individual. En aquestes sessions es farà ús de material audiovisual. Es demanarà la participació del grup classe en debats.

En sessions de grup partit es treballarà amb estudi de casos o treballs de tipus pràctic. Al final de les sessions les estudiants elaboraran informes sobre els casos presentats o el treball pràctic que hagin desenvolupat durant la sessió.

S'emprarà el campus virtual per facilitar materials de classe, fer fòrums de discussió i realitzar exercicis concrets.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1. Prova escrita	40% de la qualificació final	2	0,08	KM13, KM15, KM16
Ev2. Prova escrita	40% de la qualificació final	2	0,08	KM13, KM15, KM16
Ev3 Activitats pràctiques	20% de la qualificació final	4	0,16	CM08, SM13

AVALUACIÓ CONTINUADA

Evidència 1 i 2: Per tal de superar l'assignatura caldrà fer dos exàmens parcials (1er i 2n períodes evaluatius; exàmens presencials). Cada un d'aquests exàmens val el 40% de la nota final (40%+40%=80%). Els exàmens seran individuals i escrits amb preguntes d'elecció múltiple.

Evidència 3: La mitjana obtinguda en la qualificació de les activitats realitzades en grup dividit a l'aula de pràctiques (setmanes 3, 4, 5, 6, 13, 14 i 15; informes breus presencials) representa el 20% de la qualificació final. És necessari presentar un mínim de 4 informes per optar a l'avaluació.

L'estudiant aprovarà l'assignatura si obté com a mínim una qualificació de 5,0 en la mitjana de les evidències. L'estudiant estarà en condicions de superar l'assignatura només si ha presentat les tres evidències, i cal haver obtingut una qualificació mínima de 3,5 en les evidències EV1 i EV2.

L'estudiant que NO presenti totes les evidències i NO obtingui com a mínim un 3,5 en cadascuna de les evidències EV1 i EV2 NO superarà l'assignatura, malgrat que en el còmput global la nota fos igual o superior a 5,0.

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior al 40% no podrà constar en actes com a "no avaluable".

Recuperació:

Pot optar-hi l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o majora 2/3 de la qualificació total i hagi obtingut una nota total inferior a 5,0 punts i major o igual a 3,5 punts. Es durà a terme les setmanes 19 o 20.

La recuperació consistirà en una prova escrita (o diverses proves en cas de recuperació de diverses evidències) de les evidències d'aprenentatge en què no hi ha hagut un rendiment satisfactori, per demostrar que s'han assolit els continguts mínims que calen per aprovar l'assignatura. És necessari aprovar aquesta/es prova/es per superar l'assignatura. La qualificació màxima que es pot obtenir d'aquesta/es prova/es serà 5,0 i substituirà la de la/les evidència/es recuperada/es (sempre que sigui/n de 4,9 o superior) per recalculer la nota final de l'assignatura obtinguda en la recuperació. Si aquesta nota és superior a 4,9, l'assignatura quedarà superada. Si no s'aprova l'evidència o evidències recuperada/es, o bé el càlcul de la nota final és inferior a 5,0, es mantindrà com a nota final la qualificació numèrica prèvia a recuperació.

Tanmateix, la nota màxima que es pot obtenir en l'assignatura en cas de superar-la en la recuperació serà Aprovat (5,0).

Assistència:

L'assistència als seminaris (PLAB i SEM) és obligatòria.

AVALUACIÓ ÚNICA

En aquesta assignatura l'estudiant podrà optar per avaluar en una única sessió tot el contingut de l'assignatura. Cal demanar aquesta opció en els terminis establerts per la facultat.

L'AVALUACIÓ ÚNICA ES SOL·LICITA TELEMÀTICAMENT (E-FORMULARI) EN EL PERÍODE ESPECÍFIC (més informació al web de la Facultat).

Les proves d'avaluació única consistiran en dues proves orals, una sobre el contingut d'Adquisició i l'altra sobre el contingut de Processament (40% i 40% de la qualificació final, respectivament) i dues proves de resolució de casos equivalents a la realització de les pràctiques de l'assignatura (20% de pes de la qualificació final). Les proves es duran a terme durant el segon període evaluatiu del quadrimestre. Si

l'alumne no supera aquestes proves podrà optar per recuperar-les en el període de recuperacions, en les mateixes condicions que les estudiants que segueixin l'avaluació continuada (vegeu apartat Recuperació).

Pautes d'avaluació de la Facultat

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no

recuperable.

*Important. Els exàmens seran en català. Si algun/a estudiant vol realitzar els exàmens en castellà i compleix els requisits establerts en l'article 263, ha de fer la sol·licitud la setmana 4 telemàticament (mitjançant e-formulari; més informació al web de la Facultat). No s'acceptaran sol·licituds en altres casos ni terminis.
Retorn

Per a l'Ev1, es farà a l'aula en forma oral un retorn global i, si es sol·licita específicament, en tutoria. El retorn es farà una vegada publicades les qualificacions.

Per a l'Ev2, el retorn s'oferirà si es sol·licita, en forma oral i individual una vegada publicades les qualificacions. El retorn es farà una vegada publicades les qualificacions.

Per a l'EV3, el retorn es farà mitjançant eina digital o a l'aula en forma oral (segons la sessió), normalment una o dues setmanes després de cada sessió.

L'ús de l'IA

Ús prohibit. En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Referències bàsiques:

Aparici, M. (2012). L'adquisició del llenguatge. A Ll. Barrachina, Ll. (coord.), M. Aparici & E. Noguera, ***Desenvolupament i Avaluació del llenguatge oral***. Barcelona: Editorial UOC.

Soler, O. (coord.) (2006). *Psicologia del Llenguatge*. Barcelona: EdiUOC.

Referències complementàries:

Aguado, G. (1995) *El desarrollo del lenguaje de 0 a 3 años*. Madrid: Ciencias de la Educación Preescolar y Especial.

Andreu, L.; Serra, J.M.; Soler, O.; Tolchinsky, L. (2013) *Trastorns d'aprenentatge de l'escriptura i de les matemàtiques*. Barcelona: Editorial UOC.

Aparici, M. & Igualada, A. (2019). *El desarrollo del lenguaje y la comunicación en la infancia*. Barcelona: Editorial UOC.

Bosch, L. (2006). Capacidades tempranas en la percepción del habla y su utilización como indicadores para la detección de trastornos. *Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología*, 26 (1), 3-11.

Clemente, R. A. (1995) *Desarrollo del lenguaje. Manual para profesionales de la intervención en ambientes educativos*. Barcelona: Octaedro.

Ellis, A.W. (2016). *Reading, Writing and Dyslexia (Classic edition). A cognitive approach*. Oxford: Routledge, Taylor and Francis Group.

Cuetos, F., González, J., y de Vega, M. (2015). *Psicología del lenguaje*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.

Garton, A. (1994) *Interacción social y desarrollo del lenguaje y la cognición*. Barcelona: Paidós.

Gràcia, M. (2003) *Comunicación y lenguaje en primeras edades. Intervención con familias*. Lleida: Editorial Milenio.

Karmiloff, K. &Karmiloff-Smith,A. (2001) *Hacia el lenguaje*. Madrid: Morata (Original: *Pathways to language*. Cambridge: Cambridge University Press.)

López-Higes, R. (2003). *Psicología del lenguaje*. Madrid: Piràmide.

López-Ornat, S. (2011). La adquisición del lenguaje, un resumen en 2011. *Revista de investigación en Logopedia*, 1,1 pp. 1-11.

López Ornat, S. (2024). *Del balbuceo al discurso: Avances sobre la psicología y la neurociencia de la adquisición del lenguaje*. Alianza Editorial

Mariscal, S. i Gallo, M. P. (2014). *Adquisición del lenguaje*. Madrid: Síntesis.

Moreno Ríos, S. (2005). *Psicología del desarrollo cognitivo y adquisición del lenguaje*. Biblioteca Nueva: Madrid.

Owens, R. E. (2003). *Desarrollo del lenguaje*. Madrid: Pearson/Prentice Hall.

Perera, J., Aparici, M., Rosado, E., Salas, N. (2016). *Written and Spoken Language Development across the Lifespan*. Dordrecht: Springer.

Rondal, J.A. (1990). *La interacción adulto-niño y la construcción del lenguaje*. México: Trillas.

Serra, M., Serrat, E., Solé, M. R., Bel, A. y Aparici, M. (2000). *La adquisición del lenguaje*. Barcelona: Ariel.

Torrens, V. (ed.) (2018) *La adquisición del lenguaje*. Londres: Pearson.

Programari

No és aplicable

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PLAB) Pràctiques de laboratori	111	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	112	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	113	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	114	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	111	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	112	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	113	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	114	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt

